

POSTANOWIENIE

Dnia 17 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Grzegorz Misiurek

w sprawie z powództwa "A." sp. z o.o. w W.

przeciwko "C." sp. z o.o. w W.

o zapłatę,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 17 listopada 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej

od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 29 czerwca 2020 r., sygn. akt VII AGa [...]

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Skarżąca oparła wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na pierwszej i czwartej spośród wymienionych przesłanek.

Przez istotne zagadnienie prawne, o którym mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c., należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć charakter uniwersalny, co oznacza, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych, podobnych spraw. Chodzi przy tym o problem, którego wyjaśnienie jest konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) i także w związku z podstawą prawną zaskarżonego wyroku (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13 oraz z dnia 3 lutego 2012 r. I UK 271/11 - nie publ.). Konieczne jest przytoczenie argumentów prawnych, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Skarżący powinien nie tylko wskazać przepis prawa (materalnego lub procesowego), którego dotyczy zagadnienie, ale także przedstawić pogłębioną argumentację prawną w celu wykazania, że zagadnienie jest istotne, a jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla merytorycznego rozstrzygnięcia w jego sprawie (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 23 sierpnia 2007 r., I UK 134/07 oraz z dnia 9 lutego 2011 r., III SK 41/10 - nie publ.).

Skarżąca wskazała na problemy dotyczące zakresu i sposobu zastosowania zasady prawomocności materialnej z art. 365 § 1 k.p.c., jednak nie sformułowała w prawidłowy sposób zagadnienia prawnego.

Ponadto uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie zawiera argumentacji jurydycznej wskazującej na występowanie odmiennych ocen przedstawionego problemu oraz na to, że przepisy dotyczące tej kwestii nie doczekały się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych. Skarżąca poza własnymi wątpliwościami nie zaprezentowała odpowiedniego wyводу prawnego i nie dokonała analizy orzecznictwa, z której wynikałyby jakiegokolwiek rozbieżności. Nie jest rolą Sądu Najwyższego domyślanie się lub poszukiwanie okoliczności, które uzasadniałyby przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 9 czerwca 2008 r.,

sygn. akt II UK 38/08, nie publ. i z dnia 14 grudnia 2004 r., sygn. akt II CZ 142/04, nie publ.).

Ubocznie należy zauważyć, że zagadnienie prawomocności materialnej było przedmiotem wielokrotnych wypowiedzi Sądu Najwyższego i problematyka ta nie budzi wątpliwości. W orzecznictwie wskazuje się, że moc wiążąca prawomocności materialnej, przewidziana w art. 365 § 1 k.p.c., polega na tym, że sąd jest obowiązany uznać, iż konkretna materia, objęta tą mocą, kształtuje się tak, jak orzeczono o niej w prawomocnym orzeczeniu, co należy do sfery pozytywnego aspektu tej mocy. Natomiast aspekt negatywny polega na zakazie kwestionowania prawomocnego rozstrzygnięcia z wykorzystaniem faktów, które istniały przed wydaniem orzeczenia i mieściły się w granicach jego podstawy. Skutek związania powstaje w określonych granicach podmiotowych i przedmiotowych. Granice podmiotowe dotyczą uczestników poprzedniego postępowania, a granice przedmiotowe zostały określone w art. 366 k.p.c. jako to, "co w związku z podstawą sporu stanowiło przedmiot rozstrzygnięcia". Przedmiot sprawy wyznacza, stosownie do art. 187 § 1 i 2 k.p.c. i art. 321 § 1 k.p.c., także w związku z art. 511 § 1 k.p.c., żądanie pozwu (wniosku) i okoliczności faktyczne przytoczone na jego uzasadnienie. Wynikający z art. 365 § 1 k.p.c. stan związania ogranicza się do sentencji orzeczenia i nie obejmuje motywów rozstrzygnięcia. Jednak dla ustalenia zakresu mocy wiążącej, mogą mieć znaczenie racje zawarte w uzasadnieniu. Przepisy art. 365 i 366 k.p.c. są odpowiednio stosowane w postępowaniu nieprocesowym, przy uwzględnieniu modyfikacji objętej art. 523 zdanie drugie k.p.c. Nie są objęte mocą wiążącą zagadnienia wstępne, rozpoznawane przez sąd w toku sprawy ani poglądy interpretacyjne, których nie obejmuje sentencja. Zakres prawomocności materialnej odnosi się do ostatecznego wyniku rozstrzygnięcia (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 kwietnia 2019 r., sygn. akt V CSK 180/18, nie publ.).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem judykatury, odwołanie się do przesłanki oczywistej zasadności skargi kasacyjnej wymaga przedstawienia, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi oraz argumentacji wykazującej, że istotnie skarga jest oczywiście uzasadniona. Chodzi tu o wykazanie kwalifikowanej postaci naruszenia prawa materialnego lub procesowego, polegającej na jego oczywistości

widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (zob. m.in. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 listopada 2011 r., III PK 44/11, nie publ.). Celem sformułowania powyższej przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie jest wykazanie oczywistego naruszenie konkretnego przepisu prawa materialnego lub procesowego, lecz sytuacji, w której naruszenie to spowodowało wydanie oczywiście nieprawidłowego orzeczenia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2012 r., III SK 16/12, nie publ.).

Skarżąca wskazała na oczywistą zasadność skargi wobec naruszeń prawa materialnego i procesowego. Jednak treść uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie przekonuje o jej oczywistej zasadności. Okoliczności wskazane przez skarżącą nie usprawiedliwiają takiej oceny zaskarżonego orzeczenia. Sąd Najwyższy nie dopatrywał się rażącego naruszenia powołanych przepisów, widocznego *prima facie*. Brak jest jakichkolwiek podstaw, aby twierdzić, że w niniejszej sprawie doszło do oczywistego naruszenia prawa.

Wobec powyższego nie można uznać, że przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zostały w sposób właściwy wykazane.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).